

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

Загоруйко А.Г., гр. Б-20

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. **Гаркуша Н.М.**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Процес оптимізації діяльності підприємства пов'язаний із пошуком такої її організації, щоб суб'єкт господарювання отримував максимальний ефект з мінімальними витратами. Визначення оптимізації операційної діяльності відбувається способом зіставлення обсягів виробництва та реалізації продукції, витрат на її виробництво і продаж, а також операційного прибутку. Під час аналізу витрат підприємства доцільно визначити критичну суму чистого доходу, при якому підприємство досягне безбиткового функціонування.

Резервом зниження основних витрат операційної діяльності (витрат виробництва) є впровадження технологій збереження сировини, технічне переозброєння праці. Зменшення витрат сировини і матеріалів досягається за рахунок зниження норм їх використання, скорочення відходів і втрат у процесі виробництва та зберігання, повторного використання матеріалів, впровадження безвідходних технологій. На збільшення витрат впливає зростання цін на сировину і матеріали. Значне зниження виробничих витрат досягається внаслідок застосування прогресивних методів організації виробництва.

В процесі оптимізації структури витрат підприємства важливим є визначення величини операційного левериджу (важеля). Цей показник відображає на скільки відсотків зміниться операційний прибуток за зміни обсягу реалізації продукції на 1%. Чим більша величина операційного левериджу, тим чутливіша реакція прибутку на зміну обсягу реалізації продукції. Він також показує залежність прибутку від рівня постійних витрат виробництва. Відомою є така закономірність: якщо підприємство має значний рівень постійних витрат у загальному їх обсязі, то високим є рівень операційного левериджу. А це, в свою чергу, свідчить, що суб'єкт господарювання має значний рівень підприємницького ризику, оскільки незначне зниження обсягу реалізації призведе до значних втрат операційного прибутку. Отже, важливою складовою оптимізації структури витрат підприємства є зменшення питомої ваги постійних витрат.

Підвищення ефективності витрат підприємства базується на зниженні собівартості продукції. Останнє передбачає пошук та реалізацію резервів за видами ресурсів, за місцями виникнення витрат та за статтями калькуляції.